

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

***BENTUK INTERAKSI SOSIAL, FAKTOR KEBIMBANGAN, KEPRIHATINAN
DAN GAYA KOMUNIKASI MENGIKUT PERUBAHAN KONTEKS BUDAYA
DALAM KOMUNIKASI SILANG BUDAYA***

NORLIANA BINTI ALI HAIDZIR

FBMK 2012 6

**BENTUK INTERAKSI SOSIAL, FAKTOR
KEBIMBANGAN, KEPRIHATINAN DAN GAYA
KOMUNIKASI MENGIKUT PERUBAHAN
KONTEKS BUDAYA DALAM KOMUNIKASI
SILANG BUDAYA**

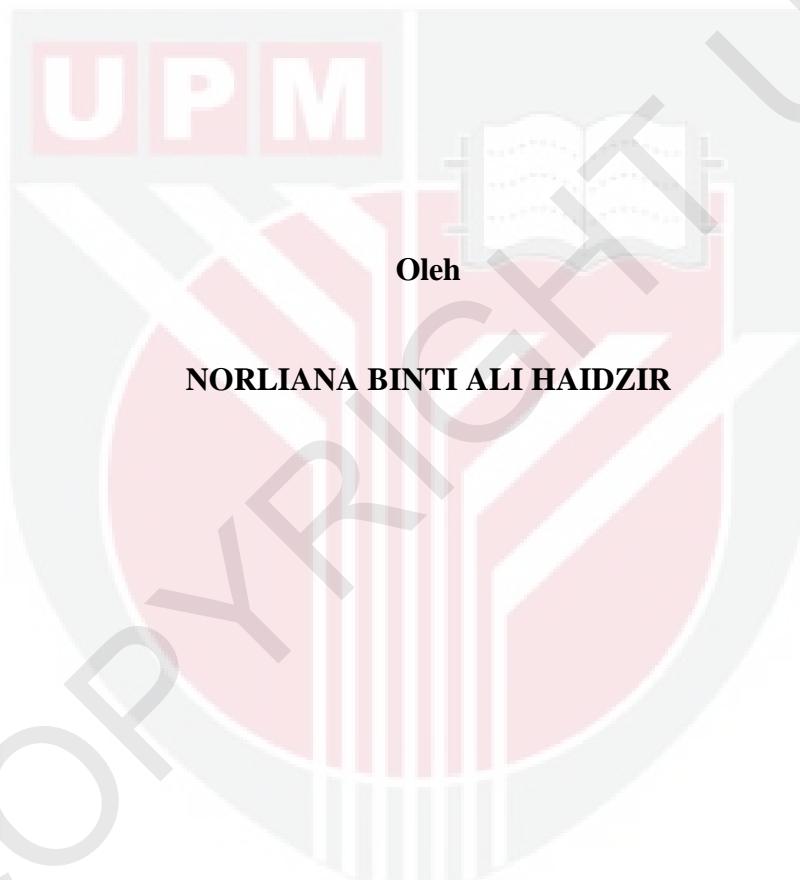
NORLIANA BINTI ALI HAIDZIR

**MASTER SAINS
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA**

2012

**BENTUK INTERAKSI SOSIAL, FAKTOR KEBIMBANGAN, KEPRIHATINAN
DAN GAYA KOMUNIKASI MENGIKUT PERUBAHAN KONTEKS BUDAYA
DALAM KOMUNIKASI SILANG BUDAYA**

**Tesis ini Dikemukakan Kepada Sekolah Pengajian Siswazah, Universiti Putra
Malaysia, Sebagai Memenuhi Sebahagian Keperluan untuk Ijazah Master Sains**

Jun 2012

PENGHARGAAN

Pertama sekali saya memanjatkan kesyukuran kepada Allah s.w.t. kerana dengan izinnya saya dapat menyelesaikan tesis ini dengan sempurna walaupun terpaksa mengharungi pelbagai cabaran, dugaan serta gangguan. Selawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad S.A.W., kaum keluarganya dan para sahabat baginda.

Saya mengungkapkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada pengurus penyeliaan saya Profesor Madya Dr. Jusang Bolong yang tidak jemu dalam membantu dan menunjuk ajar saya dalam pelbagai perkara berhubung dengan kajian tesis ini.

Begitu juga saya tidak lupa kepada ahli jawatankuasa penyeliaan yang bersifat suportif ke atas usaha-usaha saya iaitu Profesor Madya Dr. Ezhar Tamam dan Encik Ishak Abdul Hamid walaupun dalam keadaaan menghadapi pelbagai kekangan masih dapat meluangkan masa untuk membantu saya menyiapkan tesis ini.

Saya juga turut berterima kasih kepada pensyarah-pensyarah saya yang telah mengajar saya sepanjang pengajian ini iaitu Profesor Dr. Hj. Salleh Hasan dan Profesor Madya Dr. Mua'ti @ Zamri Ahmad.

Seterusnya saya mengucapkan sekalung penghargaan kepada Jabatan Komunikasi Universiti Putra Malaysia yang menyediakan pelbagai keperluan saya sebagai pelajar khususnya kepada Ketua Jabatan dan semua staf Jabatan Komunikasi.

Saya turut memberikan penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Universiti Putra Malaysia yang membiayai pengajian saya melalui Biasiswa Penyelidikan Siswazah (GRF) selama 3 semester berturut-turut dan tidak lupa kepada mantan Timbalan Dekan Siswazah dan Pengantarabangsaan iaitu Profesor Madya Dr. Mardziah dan Unit Siswazah, Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi dalam keterlibatan mereka dalam menguruskan biasiswa tersebut. Di samping itu, terima kasih juga kepada staf Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi UPM.

Paling dicintai dan tidak dilupakan kepada suami saya Encik Mohd Khairulnizan bin Bejo kerana memahami dan banyak berkorban dari segi masa, emosi dan fizikal untuk memastikan tesis saya siap sepenuhnya serta anak-anak yang disayangi dan dicintai Zara Sofea binti Mohd Khairulnizan dan Zarif Iskandar bin Mohd Khairulnizan yang sangat memahami.

Paling disayangi dan tidak pernah dilupakan kepada ayahanda Encik Ali Haidzir bin Mustafa Kamal dan bonda Noriah binti Ibrahim yang sentiasa memberi semangat dan mendoakan kejayaan saya serta kepada seluruh ahli keluarga yang taat setia memberi semangat.

NORLIANA ALI HAIDZIR

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains

BENTUK INTERAKSI SOSIAL, FAKTOR KEBIMBANGAN, KEPRIHATINAN DAN GAYA KOMUNIKASI MENGIKUT PERUBAHAN KONTEKS BUDAYA DALAM KOMUNIKASI SILANG BUDAYA

Oleh

NORLIANA BINTI ALI HAIDZIR

Jun 2012

Pengerusi : Profesor Madya Jusang Bolong, PhD

Fakulti : Bahasa Moden dan Komunikasi

Masyarakat antarabangsa daripada negara budaya konteks rendah yang datang ke Malaysia mempunyai gaya komunikasi yang berbeza dengan masyarakat tempatan. Gaya komunikasi budaya konteks rendah mereka boleh kekal atau berubah kepada budaya konteks tinggi semasa berada di Malaysia. Justeru, kajian ini bertujuan meneroka perubahan gaya komunikasi individu daripada budaya konteks rendah kepada gaya komunikasi budaya konteks tinggi dan perbandingan bentuk interaksi sosial dan faktor-faktor yang dihadapi oleh mereka selepas berada 6 bulan di Malaysia.

Kaedah tinjauan telah dijalankan menerusi pengedaran borang soal selidik kepada responden di sekitar Lembah Klang. Sejumlah 122 orang responden telah terlibat dalam kajian ini. Responden kajian ini adalah individu daripada negara yang mengamalkan budaya konteks rendah yang datang ke Malaysia dengan tujuan bekerja ataupun belajar. Pemilihan responden ini menggunakan teknik persampelan bukan kebarangkalian.

Dalam kajian ini, tiga pemboleh ubah utama diukur iaitu gaya komunikasi mengikut konteks budaya, bentuk interaksi sosial dan faktor-faktor yang dihadapi.

Selepas enam bulan berada di Malaysia, didapati gaya komunikasi sesetengah individu daripada negara budaya konteks rendah telah mengalami perubahan kepada gaya komunikasi budaya konteks tinggi. Ujian Paired Sample T-Test menunjukkan ada perbezaan yang signifikan untuk bentuk kerjasama, bentuk persaingan, bentuk penyesuaian hubungan dan faktor keprihatinan dalam perubahan gaya komunikasi individu yang berbudaya konteks rendah. Dapatan kajian juga menunjukkan terdapat perbezaan signifikan aspek faktor kebimbangan/kerisauan dan faktor keprihatinan sebelum dan selepas 6 bulan berada di Malaysia.

Kajian ini dapat menyumbang pengetahuan baru dari aspek perubahan gaya komunikasi masyarakat luar bila berada di negara ini. Ini memberi implikasi kepada pengetahuan bidang komunikasi antarabudaya, dan sebagai panduan amalan dalam kalangan masyarakat luar atau negara ini.

Abstract of thesis presented to the Senate of University Putra Malaysia
in fulfillment of the requirement for the degree of Master of Science

**FORM OF SOCIAL INTERACTION, ANXIETY, THOUGHTFULNESS
FACTOR AND COMMUNICATION STYLES IN CONTEXT CULTURAL
CHANGING IN CROSS CULTURAL COMMUNICATION**

By

NORLIANA BINTI ALI HAIDZIR

June 2012

Chairman : Associate Professor Jusang Bolong, PhD

Faculty : Modern Languages and Communication

The international community of low-context culture countries who came to Malaysia has a different style of communication with the local community. Their communication style of low-context culture could remain or change to a high-context culture while staying in Malaysia. Hence, this study aims to explore the changes of individual communication style from a low-context culture to a high-context culture and its comparison of social interaction form, as well the factors that they faced after 6 months being in Malaysia.

A survey method was conducted by distributing the questionnaires to the respondents in the Klang Valley area. A total of 122 respondents participated in this study were individuals from countries that practice low context cultures who come to Malaysia to works or study purposes. The selection of these respondents was using non-probability sampling technique. In this study, three main variables were measured namely

communication style according to cultural context, social interaction form and the factors that arose.

After 6 months in Malaysia, it was found that the communication style of some individuals from a low-context culture has changed to a high-context culture. Paired Sample T-Test showed that there was a significant difference for form of cooperation, competition, relationship adaptation and concern factor in the individual communication style changes of a low-context culture. The findings also showed that there was a significant difference in the aspect of anxiety, as well as concern in terms of factor before and after 6 months residing in Malaysia.

This study contributed to the new knowledge in terms of communication style changes from the foreign community when they are staying in this country. This thus affected the knowledge of intercultural communication field, as a practical guidance in the international or local community.

Saya mengesahkan bahawa satu Jawatankuasa Peperiksaan Tesis telah berjumpa pada 25 Jun 2012 untuk menjalankan peperiksaan akhir bagi Norliana binti Ali Haidzir bagi menilai tesis beliau yang bertajuk "Bentuk Interaksi Sosial, Faktor Kebimbangan, Keprihatinan dan Gaya Komunikasi Mengikut Perubahan Konteks Budaya dalam Komunikasi Silang Budaya" mengikut Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan Perlembagaan Universiti Putra Malaysia [P.U.(A) 106] 15 Mac 1998. Jawatankuasa tersebut telah memperakukan bahawa calon ini layak dianugerahi Ijazah Sarjana Master Sains.

Ahli Jawatankuasa Peperiksaan Tesis adalah seperti berikut:

Siti Zobidah Omar, PhD

Profesor Madya

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi

Universiti Putra Malaysia

(Pengerusi)

Nizam Osman, PhD

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi

Universiti Putra Malaysia

(Pemeriksaan Dalam)

Muhamad Sham Shahkat Ali, PhD

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi

Universiti Putra Malaysia

(Pemeriksaan Dalam)

Faridah Ibrahim, PhD

Profesor Madya

Sekolah Pengajian Media dan Komunikasi

Universiti Kebangsaan Malaysia

(Pemeriksaan Luar)

SEOW HENG FONG, PhD

Profesor dan Timbalan Dekan

Sekolah Pengajian Siswazah

Universiti Putra Malaysia

Tarikh:

Tesis ini dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi syarat keperluan Ijazah Sarjana Master Sains. Ahli Jawatankuasa Penyeliaan adalah seperti berikut:

Jusang Bolong, PhD

Profesor Madya

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi

Universiti Putra Malaysia

(Pengerusi)

Ezhar Tamam, PhD

Profesor Madya

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi

Universiti Putra Malaysia

(Ahli)

Ishak Abdul Hamid, MSc

Pensyarah Kanan

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi

Universiti Putra Malaysia

(Ahli)

BUJANG BIN KIM HUAT, PhD

Profesor dan Dekan

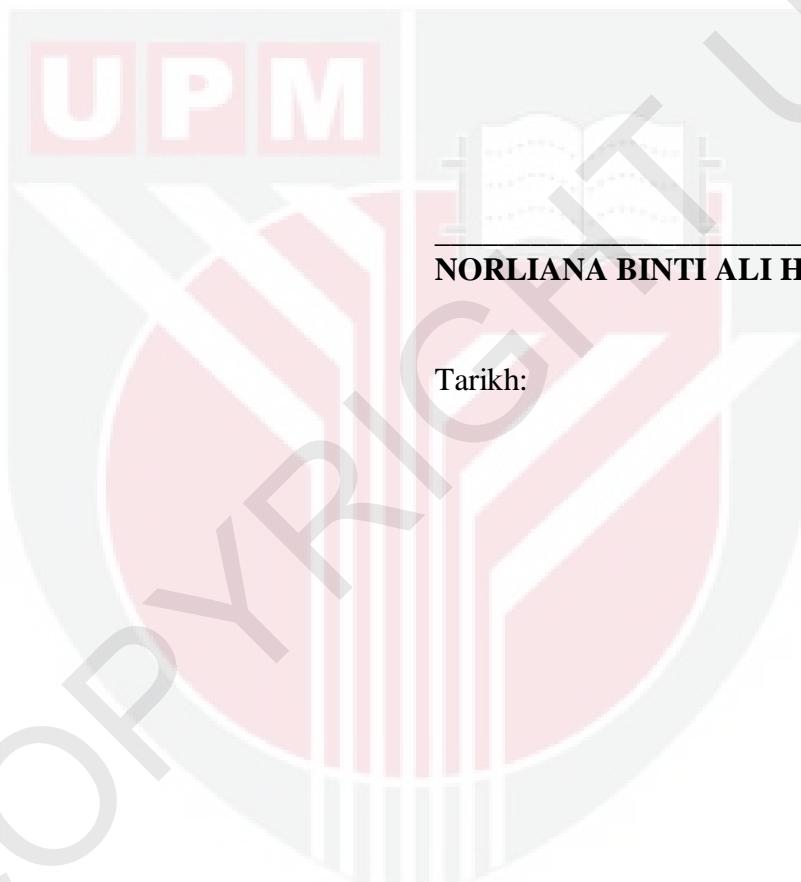
Sekolah Pengajian Siswazah

Universiti Putra Malaysia

Tarikh:

PERAKUAN

Saya memperakui bahawa tesis ini adalah hasil kerja saya yang asli melainkan petikan dan sedutan yang tiap-tiap satunya telah dijelaskan sumbernya. Saya memperakui bahawa tesis ini tidak pernah dimajukan sebelum ini, dan tidak dimajukan serentak dengan ini untuk ijazah lain sama ada di Universiti Putra Malaysia dan di institusi lain.

KANDUNGAN

DEDIKASI	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	v
PENGHARGAAN	vii
PENGESAHAN	ix
PERAKUAN	xi
SENARAI RAJAH	xii
SENARAI JADUAL	xiii
KANDUNGAN	xv

Halaman

BAB

1

PENGENALAN

Latar Belakang Kajian	1
Pernyataan Masalah Kajian	4
Persoalan Kajian	7
Objektif Kajian	8
Kepentingan Kajian	9
Skop Kajian	11
Limitasi Kajian	12
Peristilahan	13

2

SOROTAN LITERATUR

Budaya dan Komunikasi	16
Gaya Komunikasi: Perbezaan Budaya Konteks Tinggi dan Budaya Konteks Rendah	19
Faktor Perubahan Konteks Budaya	26
Interaksi Sosial	28
Bentuk kerjasama dalam interaksi sosial	28
Bentuk penyesuaian hubungan dalam interaksi sosial	29
Bentuk persaingan dalam interaksi sosial	32
Faktor persekitaran dalam budaya berbeza	34
Faktor sosialisasi	34
Andaian-andaian persamaan	36
Perbezaan bahasa	37
Salah tafsir bahasa bukan lisan	38
Fahaman awal dan stereotaip	39
Teori Pengurusan Kebimbangan-Ketidakpastian	39
Teori Adaptasi Silang Budaya	47
Kerangka Konsep Kajian	52
Rumusan Bab	54

3

METODOLOGI KAJIAN	
Reka Bentuk Kajian	56
Lokasi Kajian	56
Persampelan dan Responden Kajian	58
Pengukuran Pemboleh Ubah	60
Gaya Komunikasi Individu Budaya Konteks Rendah	61
Bentuk Interaksi Sosial	64
Faktor-faktor yang Dihadapi dalam Budaya Berbeza	64
Format Instrumen Kajian	65
Prauji Kajian	66
Prosedur Pengumpulan Data	68
Analisis Data	69
Rumusan Bab	71

4

HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN	
Taburan Responden Mengikut Negara Asal	72
Profil Responden Kajian	74
Gaya Komunikasi Responden Budaya Konteks Rendah Sebelum Berada di Malaysia	76
Gaya Komunikasi Responden Selepas Enam Bulan Berada di Malaysia	78
Perubahan Gaya Komunikasi	82
Bentuk Interaksi Sosial Responden Apabila Berinteraksi Dengan Masyarakat Tempatan	83
Bentuk Interaksi Sosial Budaya Konteks Rendah	83
Bentuk Kerjasama	83
Bentuk Penyesuaian Hubungan	86
Bentuk Persaingan	89
Faktor Kebimbangan atau Kerisauan Responden Apabila Berinteraksi Dengan Masyarakat Tempatan	91
Faktor Keprihatinan Responden Apabila Berinteraksi Dengan Masyarakat Tempatan	93
Perbezaan Bentuk Interaksi Sosial antara Individu yang Kekal dan Berubah Gaya Komunikasi Berdasarkan Konteks Budaya	96
Perbezaan Faktor Kebimbangan/ Kerisauan dan Keprihatinan di antara Individu yang Kekal dan Berubah Gaya Komunikasi Berdasarkan Konteks Budaya	97

5

RINGKASAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN

Ringkasan	99
Penyataan Masalah	99
Objektif Kajian	101
Metodologi Kajian	102

Hasil Kajian	103
Profil Responden Kajian	103
Perubahan Gaya Komunikasi Individu Daripada Negara Budaya Konteks Rendah Apabila Berinteraksi dengan Masyarakat Tempatan	103
Bentuk Interaksi Sosial Individu Daripada Negara Budaya Konteks Rendah Apabila Berinteraksi Dengan Masyarakat Tempatan	104
Faktor Kebimbangan/ Kerisauan dan Keprihatinan Individu Daripada Negara Budaya Konteks Rendah Apabila Berinteraksi Dengan Masyarakat Tempatan	105
Perbezaan Bentuk Interaksi Sosial Antara Individu yang Kekal dan Berubah Gaya Komunikasi Berdasarkan Konteks Budaya	105
Perbezaan Faktor Kebimbangan/ Kerisauan dan Keprihatinan Individu Mengikut Amalan Gaya Komunikasi Budaya Konteks Tinggi dan Budaya Konteks Rendah	106
Kesimpulan	107
Implikasi Kajian	109
Implikasi Teoritikal	109
Implikasi Metodologikal	110
Implikasi Praktikal	110
Cadangan Kajian Akan Datang	111
Aspek Kaedah Kajian	111
Aspek Pembolehubah Kajian	112
Rumusan Bab	113
BIBLIOGRAFI	114
LAMPIRAN	121
BIODATA PELAJAR	134